

Det første Ændringsforslag gaar jo ud paa at give en Bestemmelse om, at den, der som Inkassator, hvad enten det er en Sagfører eller en anden, indkræver et Pengebeløb, som en Mand skylder, ikke ved offentlig Forlig eller privat Overenskomst med Skyldneren skal have Lov til at betinge sig et større Salær, en større Godtgørelse af nogen Art, end han ifølge den gældende Lov eller Retsbrug har Føje til at forvente sig tilkendt hos denne ved Dom. Dette Forslag tager Sigte paa at forhindre et nu saare almindeligt Misbrug fra at følge med over til den ny Retsordning. Det er nu saare almindeligt, at Inkassator ved Overenskomst med Skyldneren, det være sig ved Forlig eller ved en privat Overenskomst, som underskrives paa Inkassators Kontor, og som senere bringes hen i Forligskommissionen, betinger sig et Salær, en Godtgørelse til Inkassator, som Inkassator særdeles godt ved, at han ikke vil være i Stand til at faa sig tilkendt, dersom Sagen bliver gjort til Genstand for Dom. Imidlertid har denne Fremgangsmaade under de nuværende Forhold den Undskyldning, at man maa indrømme, at Hs. Majestæt, afdøde Kong Frederik den 6te, i sin Omsorg for de smaa Skyldnere og for at stille dem saa gunstigt som muligt ganske vist er gaaet Fordringshaverne saa nær, at det under Inddrivelsen af smaa Fordringer vil blive Fordringshaveren, som kommer til at betale Salær til Sagføreren; og det vil bevirke, at en saadan Inddrivelse af smaa Fordringer slet ikke kan betale sig. Paa dette Omraade gaar jo Lovforslaget, som det vil være Dem bekendt, ud paa at berøve de smaa Skyldnere de Forrettigheder, som Hs. Majestæt Kong Frederik den 6te har givet dem; og at dette sker, derimod tror jeg heller ikke, at der i Realiteten kan være noget at indvende. Men det forekommer mig dog noget underligt, at ikke et eneste Medlem af dette Ting, saa vidt mig bekendt, tidligere har fundet nogen Anledning til at henlede Opmærksomheden paa, hvilket stort og betydningsfuldt Gode, man her berøver disse Mennesker. Jeg tør nu ikke tage til Orde for, at man skal lade de smaa Skyldnere beholde den begunstigede Retsstilling, som de nu have, men jeg mener paa den anden Side, at naar man giver de Kreditorer, som have de smaa Fordringer, Ret til ved Dommen over Skyldneren at faa tilkendt et passende Salær til deres Sagførere, saa har man til visse givet dem, hvad der med Føje kan tilkomme dem. Og saa skal man paa den

anden Side ikke gaa den lille Skyldner for nær, men samtidig træffe en Bestemmelse til Fordel for de smaa Skyldnere og for øvrigt ogsaa til Fordel for de store Skyldnere, for at den Situation, som ofte kan foreligge, naar en Inkassator gør sin Fordring gældende imod dem, og de ikke have Pengene paa rede Haand, ikke skal udnyttes til Skade for dem. Den skal ikke kunne udnyttes saaledes, at Skyldneren, for at faa en Smule Henstand, indrømmer Fordringshaverens Sagfører et ubilligt og ublu Salær eller overhovedet større Salær eller Godtgørelse af nogen Art, end han ifølge Lovens Regler eller Domstolens Sædvaner er pligtig til at betale for en saadan Sag. Det synes mig at være saa naturligt og selvfølgelig, at jeg ikke ret godt kan forstaa, at noget Medlem i dette Ting eller noget Medlem af den høje Rigsdag skulde have Lyst til at stille sig ved Siden af denne Inkassator, som har forlangt et ublu Salær, og sige: Vi beskytte den, som forlanger et større Salær, end han kunde faa ved Dom. Der er jo ingen som helst Grund til at beskytte en saadan Mand i hans Bestræbelser for at udnytte den Situation paa en utilbørlig Maade.

Jeg ved vel, at der er et stort, skønt Princip, som hedder Kontraktfrihedens Princip, men jeg ved ogsaa, at Friheden ikke betyder saa meget med Hensyn til en Kontrakt, som man indgaar under Omstændighedernes Tvang, og den Skyldner, der staar over for en Inkassator, der kan falde ind paa ham med forskellige Retsmidler, og som maaske har hans Velfærd i sin Haand, indgaar ikke med ham nogen virkelig fri Overenskomst. Det er altsaa udtalt i Ændringsforslaget, at et saadant Forlig eller Overenskomst for saa vidt er ugyldigt. Det vil sige, at Ugyldigheden er begrænset saa meget som muligt. Vilde man gaa strengt til Værks, kunde man sige, at en Overenskomst, der indeholdt noget saadant, skulde være ugyldig i sin Helhed. Men gaar man ikke videre end til det, der siges her, falder Reglen som noget selvfølgelig: Overenskomsten er *for saa vidt* ugyldig.

Det næste Ændringsforslag gaar ud paa, at der ved Lov skal gives Regler for Sagføreres Salær i visse Tilfælde, saasom for Inkassatorer af Fordringer, der ikke bestrides, og for Møder under de Øvrighedsforretninger, som hidtil have været Retsforretninger. Vi have der maattet omforme vort Ændringsforslag efter den Redaktion, som Udvalget her har givet Loven. De Øvrighedsforretninger, som